

_____ hokimligi
*maktabgacha va maktab ta'limi
boshqarmasi*

_____ maktabgacha va
maktab ta'limi bo'limi tasarrufidagi
___-umumiy o'rta ta'lim maktabi
jismoniy tarbiya fani o'qituvchisi
_____ning

20__-20__-o'quv yili uchun
“SHASHKA” NOMLI

TO'GARAK
HUJJATLARI

To'garak a'zolari haqida ma'lumot

№	Familiya ismi va sharifi	Tug'ilgan sanasi	Sinfi	Manzili (to'liq)	Ota-onasi (Ismi sharifi)	Telefon (uy yoki mobil)	Izoh
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							
11.							
12.							
13.							
14.							
15.							

16.							
17.							
18.							
19.							
20.							
21.							
22.							
23.							
24.							
25.							
26.							
27.							
28.							
29.							
30.							

O'tkazilgan xona _____

**“TASDIQLAYMAN”
MMIBDO‘ _____**

**20__-20__-o‘quv yili uchun tuzilgan “Shashka” to‘garagining
ISH REJASI**

№	Yillik ish reja mavzulari	Soat	Sana	Izoh
1.	Shahka haqida ma’lumot			
2.	Shahkaning kelish chiqish tarixi			
3.	Shahkani O‘zbekistonda rivojlanishi			
4.	Shahka sport turi			
5.	Shashka taxtasi			
6.	Shahkaning shaxmatga o‘xshash tomonlari.			
7.	Shashka o‘yini			
8.	Shashka necha yoshda			
9.	O‘zbekistonda shashka musobaqasi			
10.	Shashka donalarini to‘g‘ri joylashtirish va yurish qoidalari			
11.	Birinchi kim yurishni aniqlash qoidalari			
12.	Birinchi qadamni boshlash			
13.	Qoidalarga rioya qilish			
14.	Shashkani kamyuter bilan o‘ynash			
15.	5 yosh va undan katta bolalar uchun shashka			
16.	Bloklar turlari			
17.	Shashka o‘yini (rus) asosiy qoidalari			
18.	Damka			
19.	Debyut o‘yini qoidalari			
20.	Debyut o‘yini qoidalari			
21.	Shashkani qanday o‘ynash kerak			
22.	Shashka o‘yini			
23.	Ikki tomonlama damka			
24.	Damka harakatlari va boshqa imtiyozlari haqida			
25.	Shashkaning Turkcha varianti			
26.	Shashka mantiqiy o‘yin			
27.	Shahka o‘yin qoidalari			
28.	Qoidalar			
29.	Shahka o‘yini			
30.	Raqibning shashkasini taxtadan olib tashlash			
31.	Kurashni davom ettirish			
32.	O‘yin tarkibi			
33.	O‘yinning maqsadi			
34.	Shahka o‘ynovchilar uchun tavsiyalar			

Sana: “__” _____ 20__-yil. Sinflar: _____. To‘garak rahbari: _____

Mavzu: Shahka haqida ma’lumot

I. Maqsad: Shashka haqida o‘quvchilarda tushunchalar hosil qilish

1. Ta’limiy: Shahka taxtasi va xonalarning belgilanishi haqida o‘quvchilarda tushunchalar hosil qilish.

2. Tarbiyaviy: O‘quvchilarga mashg‘ulotni tushuntirish jarayonida ularni ona Vatanga sadoqat ruhida tarbiyalash.

3. Rivojlantiruvchi: O‘quvchilarda hosil bo‘lgan malaka, tushuncha va ko‘nikmalarni shakillantirish.

II. Ko‘rgazma qurollar: Shahka taxtasi, ko‘rgazmali rasmlar va didaktik materiallar.

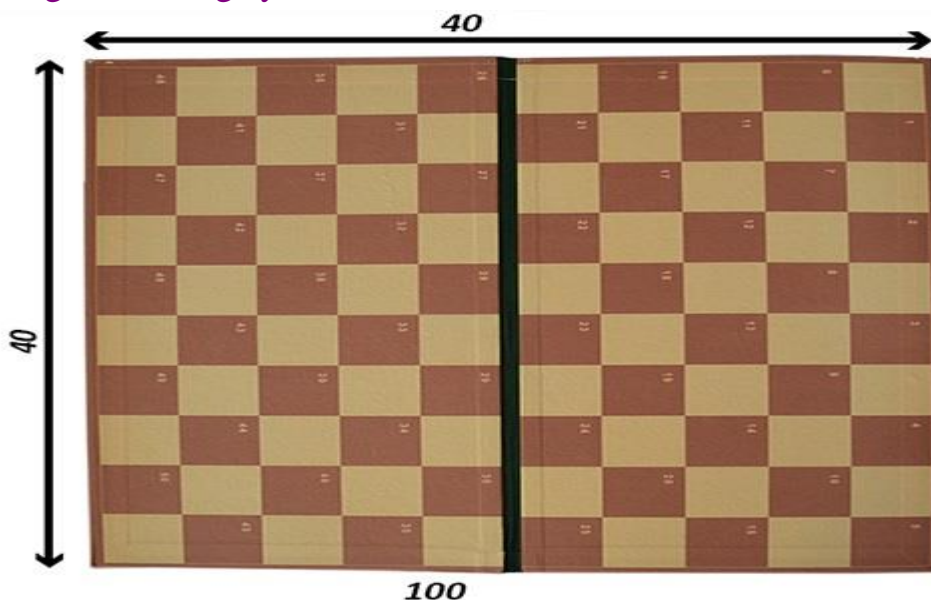
III. O‘tgan mavzuni mustahkamlash: O‘tgan mavzu yuzasidan savol-javob orqali guruhlar bilan ishlab mavzu haqidagi fikrlar va umumiy hulosalar mustahkamlanadi.

IV. Mashg‘ulotning borishi:

Tashkiliy qism: Salomlashish, davomatni aniqlash, tozalikni nazorat qilish, ma’naviyat daqiqasini o‘tkazish

V. Yangi mavzu bayoni

Shashka - sport turi. O‘yindan maqsad raqib donalarini tugatish yoki ularni yura olmaydigan holatga tushirish. Ikki xil (oq va qora) rangdan teng katakli taxta (sath)da ikki xil rangdagi donalarda o‘ynaladi. Shashkaning taxtadagi kataklar, donalar soni va o‘yin qoidalariga qarab turli xillari bor. Ular ichida eng keng tarqalgani rus, ingliz, nemis, ispan shashkasi (64 xonali taxta, 12 tadan dona), xalqaro shashka (100 katakli taxta, 20 tadan dona), Kanada shashkasi (144 xonali taxta, 30 tadan dona) dir. Shashkada donalar diagonal bo‘yicha qora kataklar bo‘ylab oldinga bir katak suriladi. Raqib donalarini oldinga va orqaga urish mumkin. Gorizontal so‘nggi qatoriga chiqqan dona damka hisoblanadi. Damka taxta bo‘ylab istalgan masofaga yura oladi.

VI. Yangi mavzuni mustahkamlash O‘tilgan mavzu yuzasidan o‘quvchilarni savollariga javob beriladi ularga shashka haqida olayotgan bilimlari va tushunchalari haqida so‘ralib bir birlari bilan tasurotlarini o‘rtoqlashadilar

VII. O‘quvchilarni rag‘batlantirish, mashg‘ulotni yakunlash: Mashg‘ulot yakunida, mashg‘ulotda faol qatnashgan o‘quvchilarni rag‘batlantirish, mashg‘ulotni yakunlash .

VIII. Uygah vazifa : O‘tilgan mavzuni mustaxkamlab kelish

Mavzu: Shahkaning kelish chiqish tarixi

I. Maqsad: Shahka haqida o‘quvchilarda tushunchalar hosil qilish

1. Ta’limiy: Shahka taxtasi va xonalarning belgilanishi haqida o‘quvchilarda tushunchalar hosil qilish.

2. Tarbiyaviy: O‘quvchilarga mashg‘ulotni tushuntirish jarayonida ularni ona Vatanga sadoqat ruhida tarbiyalash.

3. Rivojlantiruvchi: O‘quvchilarda hosil bo‘lgan malaka, tushuncha va ko‘nikmalarni shakillantirish.

II. Ko‘rgazma qurollar: Shahka taxtasi, ko‘rgazmali rasmlar va didaktik materiallar.

III. O‘tgan mavzuni mustahkamlash: O‘tgan mavzu yuzasidan savol-javob orqali guruhlar bilan ishlab mavzu haqidagi fikrlar va umumiy hulosalar mustahkamlanadi.

IV. Mashg‘ulotning borishi:

Tashkiliy qism: Salomlashish, davomatni aniqlash, tozalikni nazorat qilish, ma’naviyat daqiqasini o‘tkazish

V. Yangi mavzu bayoni

Shashka miloddan avvalgi 2700 yilda Misrda ma’lum bo‘lgan. Qadimiy Rim va Yunonistonda ham shashkaga oid ma’lumotlar saqlanib qolgan. Yunon mutafakkirlari Gomer va Platon o‘z asarlarida shashkaga o‘rin berishgan.

Gerodotning yozishicha, Lidiya shohligida ekin bitmay ocharchilik bo‘lganda, odamlar shashka o‘ynab ochlik azobini unutganlar. Aleksandr (Iskandar) Makedonskiy va Rim imperiyasi davrida shashka Yevropa, Osiyo va Afrikaning boshqa davlatlariga tarqalgan.

Shashka to‘g‘risidagi ilk kitob 15-asrda Ispaniyada yozilgan. 18-asrda Buyuk Britaniyada chop etilgan kitoblarda shashka haqida keng ma’lumotlar berilgan. 19-asrdan Yevropa mamlakatlarida shashka musobaqalari o‘tkazila boshlandi. 1894 yildan xalqaro shashka bo‘yicha erkaklar (1974 yildan ayollar) o‘rtasida jahon chempionati uyushtiriladi. 1947 yilda Jahon shashka federatsiyasi (FMJD) tuzildi. Unga 52 ta davlat (O‘zbekiston 1993 yildan) a’zo (2004). 1985 yildan 64 katakli shashka bo‘yicha jahon chempionati tashkil qilindi. Xalqaro shashka bo‘yicha 1986 yildan olimpiada, 2001 yildan jahon kubogi musobaqalari o‘tkaziladi.

VI. Yangi mavzuni mustahkamlash O‘tilgan mavzu yuzasidan o‘quvchilarni savollariga javob beriladi ularga shashka haqida olayotgan bilimlari va tushunchalari haqida so‘ralib bir birlari bilan tasurotlarini o‘rtoqlashadilar

VII. O‘quvchilarni rag‘batlantirish, mashg‘ulotni yakunlash: Mashg‘ulot yakunida, mashg‘ulotda faol qatnashgan o‘quvchilarni rag‘batlantirish, mashg‘ulotni yakunlash .

VIII. Uyga vazifa : O‘tilgan mavzuni mustaxkamlab kelish

Mavzu: Shahkani O‘zbekistonda rivojlanishi

I. Maqsad: Shahkani O‘zbekistonda rivojlanishi haqida o‘quvchilarda tushunchalar hosil qilish

1. Ta’limiy: Shahka taxtasi va xonalarning belgilanishi haqida o‘quvchilarda tushunchalar hosil qilish.

2. Tarbiyaviy: O‘quvchilarga mashg‘ulotni tushuntirish jarayonida ularni ona Vatanga sadoqat ruhida tarbiyalash.

3. Rivojlantiruvchi: O‘quvchilarda hosil bo‘lgan malaka, tushuncha va ko‘nikmalarni shakllantirish.

II. Ko‘rgazma qurollar: Shahka taxtasi, ko‘rgazmali rasmlar va didaktik materiallar.

III. O‘tgan mavzuni mustahkamlash: O‘tgan mavzu yuzasidan savol-javob orqali guruhlar bilan ishlab mavzu haqidagi fikrlar va umumiy hulosalar mustahkamlanadi.

IV. Mashg‘ulotning borishi:

Tashkiliy qism: Salomlashish, davomatni aniqlash, tozalikni nazorat qilish, ma’naviyat daqiqasini o‘tkazish

V. Yangi mavzu bayoni

O‘zbekistonda shashka qadimdan o‘ynalgan. 64 katakli shashka bo‘yicha 1934 yildan erkaklar (1936 yildan ayollar) o‘rtasida, xalqaro shashka bo‘yicha 1954 yildan erkaklar (1971 yildan ayollar) o‘rtasida O‘zbekiston chempionati o‘tkazib kelinadi. Shuningdek, turli toifadagi musobaqalar uyushtiriladi. Sharifjon Yoqubov, Sergey Davidov, Sergey Gulyayev, Ozoda Ahmedova, Karima

Mirzayeva, Zaynab Safina kabi shashkachilar bu o‘yinning ommalashishiga hissa qo‘shishdi. Nikolay Mishanskiy olimpiada (1986) va Osiyo chempionati (1993) ning oltin, jahon chempionatining kumush (1996) va bronza (2000) medallari bilan taqdirlangan. Markiyel Fazilov ikki bor jahon chempionatida g‘olib chiqqan (1992, 2000). Alisher Ortiqov Osiyo chempionatining oltin, Madina Bahronova bronza medaliga sazovor bo‘lgan (2002). Sh. musobaqalarida ko‘rsatgan yuqori natijalari uchun N.Mishanskiy, M.Fazilov, A.Ortiqovga xalqaro grossmeyster, Abduqodir Toshtemirovga grossmeyster unvoni berilgan. Hozirgi vaqtda Toshkent, Samarqand, Andijon, Farg‘ona, Sirdaryo, Buxoro viloyatlaridagi bolalar va o‘smirlar sport maktablarida shashka bo‘limlari faoliyat ko‘rsatyapti. Respublikadagi 65 ta shashka bo‘limi va to‘garaklarida 27 murabbiy qo‘l ostida 874 kishi (229 tasi ayol) shashka bilan shug‘ullanadi. Ulardan 245 nafari shashka darajasi va unvonlariga ega (2003).

VI. Yangi mavzuni mustahkamlash O‘tilgan mavzu yuzasidan o‘quvchilarni savollariga javob beriladi ularga shashka haqida olayotgan bilimlari va tushunchalari haqida so‘ralib bir birlari bilan tasurotlarini o‘rtoqlashadilar

VII. O‘quvchilarni rag‘batlantirish, mashg‘ulotni yakunlash: Mashg‘ulot yakunida, mashg‘ulotda faol qatnashgan o‘quvchilarni rag‘batlantirish, mashg‘ulotni yakunlash .

VIII. Uygah vazifa : O‘tilgan mavzuni mustaxkamlab kelish

vab-saytimiz: Zokirjon.com

Hujjat Word variantda beriladi.

Zokirjon Admin bilan

90-530-00-68 nomerga murojaat qilishingiz, shu nomerdagi telegram orqali bog'lanishingiz yoki nza4567 izlab telegramdan yozishingiz so'raladi.

Telegramda murojaatingizga o'z vaqtida javob beriladi

34 soatli "Shashka" to'garakni to'liq holda olish uchun telegramdan yozing.

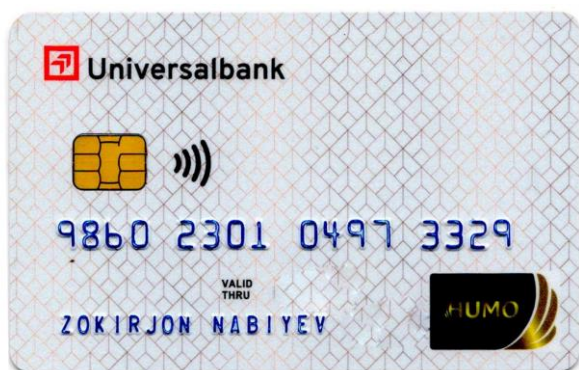
Narxi: 20 ming so'm

Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

To'lov uchun: UZCARD *880*9860230104973329*summa#

Plastik egasi Nabiyev Zokirjon

DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.

To'liq holda olganingizdan so'ng:

Faqat o'zingiz uchun foydalaning.

Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.

Internet orqali vab-saytlarga joylamang.

Kanal va gruppalariga tarqatmang.

OMONATGA

HIYONAT QILMANG.